

Betanien sykehus AS

BUDSJETT 2020

Innhold

1.	Formål	2
1.1.	Bakgrunn	2
1.2.	Medbestemmelse.....	2
1.3.	Risikovurdering	3
1.4.	Helse Vest RHF – premisser – risikovurdering	3
1.4.1.	Satsingsområder	4
1.4.2.	Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF.....	4
1.4.3.	Aktivitet og kvalitet.....	4
1.4.4.	Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2020	4
1.4.5.	Fokusområder sykehusdrift 2020:	5
2.	Resultatutvikling, budsjett og prioriteringer 2020	5
2.1.1.	Betanien sykehus – prioriteringer	8
2.1.2.	Psykisk helsevern	8
2.1.3.	Somatikk	8
2.1.4.	Betanien sykehus – tiltaksplan	8
3.	Åpningsbalanse 01.01.2020 og bærekraftanalyse.....	8
3.1	Åpningsbalanse 01.01.2020.....	8
3.1	Bærekraftanalyse	12
4.	Investeringer	13
4.1.	Investeringsramme.....	13
4.2.	Investeringsdisponering	13
4.3.	Foreløpig investeringsramme	13
5.	Likviditetsbudsjett	15

1. Formål

Formålet med saken er å orientere og fastsette budsjetttrammene for Betanien sykehus AS (BS AS) for driftsåret 2020 og å vise at budsjettet er bærekraftig og realistisk sett opp mot resultatkravet. Budsjettet skal legge grunnlaget for de faglige prioriteringene knyttet til pasientbehandling, brukertilbud, kvalitet, pasientsikkerhet og ansattforhold, samt bidra til økonomisk bærekraft og videreutvikling av Betanien sykehus AS (BS AS). Budsjettet ble behandlet og foreløpig godkjent av styret i BS AS i 2019, som datterselskap i Stiftelsen Betanien Bergen (SBB), og videre som en del av konsernbudsjettet for SBB. Formålet er å la nytt styre behandle budsjettet når BS AS nå er satt i drift fra 2020, etter virksomhetsoverdragelsen med virkning fra 01.01.2020.

1.1. Bakgrunn

Betanien sykehus AS vil i 2020 fortsette implementeringen av organisasjonsprosjektet som pågikk i 2019, for å oppnå hensikten med det. Det skal gi grunnlag for god drift og gode tjenester til de målgrupper man skal betjene.

Med tydelig rolledeling og ansvarliggjøring av alle ledere og ansatte på ulike nivå, skal det legges til rette for kontinuerlig forbedringsarbeid, slik at vi sikrer nødvendig utvikling i 2020, og årene framover. Det gjøres mye godt arbeid og det leveres generelt sett godt på bestillingen vi får fra Helse Vest RHF. Dette ble også bekreftet i bestillingsmøte med representanter fra ledelsen i Helse Vest RHF, den 15.01.2020. Bestillingen fra Helse Vest RHF forventes mottatt i mars. Det forventes at dagens drift videreføres også i 2020, med mindre justeringer. Etableringen av Betanien sykehus AS representerer en mulighet for ytterligere spissing og profesjonalisering av sykehusdriften innenfor spesialisthelsetjenesten.

Statsbudsjett for 2020 legger premisser for aktivitets- og kvalitetsnivå samt økonomi, gjennom bestillinger og føringer fra oppdragsgiveren Helse Vest RHF. Dette innebærer at tjenestetilbud/aktivitet kan endres når prioriteringer, kapasitet og økonomi tilsier det, og det samsvarer med vår egen strategi. Planlagt aktivitetsvekst skal innrettes mot områder med lange ventetider, fristbrudd og gjennomføring av fagplaner. Pasientrettet aktivitet og kvalitetsarbeid vil være viktig for den økonomiske bærekraften, og her vil forbedringsarbeidet fortsette. Innføring av nye IKT-baserte løsninger og arbeidsprosesser utfordrer også måten vi organiserer og utfører vårt arbeid på. Teknologien utvikler seg fort og kostnadene på dette området øker. Effektiviseringsgevinster av IKT-satsninger viser seg ofte krevende å ta ut på kort sikt.

Hovedsignalene fra vår oppdragsgiver er at vi fortsatt leverer godt, samtidig som det er tydelig at det må leveres enda bedre og mer innenfor strammere rammebetingelser i årene fremover. I dette ligger det at effektiviserings- og kvalitetskravene vil fortsette å øke i tiden som kommer, og spesielt som følge av faglig og teknologisk utvikling. Det er helt nødvendig at sykehuset og ledere på alle nivå, følger opp omstilling og kontinuerlig forbedringsarbeid. Behov for tiltak og endringer, herunder økonomi, er kommunisert internt gjennom budsjettmøter og IDF-møter.

1.2. Medbestemmelse

Budsjettsituasjon og tiltaksbehov er informert om og drøftet i resultatenehetene/virksomhetene, så vel som i møter med vernetjeneste og tillitsvalgte. Hovedoverskriftene og rammene for budsjettet for 2020 ble gjennomgått i AMU xx.xx.xx. Saken ble drøftet med tillitsvalgte xx.xx.xx. Protokoll fra overordnet IDF og fra virksomhetsvise møter legges ved saken.

1.3. Risikovurdering

Organisasjonsprosjektet har vært fundamentet for de endringer som er gjort i 2019, og som får effekt og fortsetter utover i 2020. Det er gjort vurdering av behov for tiltak. De største risikofaktorene med konsekvens for budsjettet og leveranse på bestillingen fra vår oppdragsgiver, er etter en overordnet vurdering knyttet til:

- Kvalitet og aktivitet
 - Leveranse på krav og bestilling innenfor aktivitet og kvalitet, noe som betyr at de operative ressurser ut mot pasienter må være tilstrekkelige og med riktig kompetanse
 - God ledelse i all ledd som sørger for kompetent og effektiv ledelse, organisert og tilrettelagt for den operative driften mot pasienter
- Årsverksforbruk, herunder utfordringer knyttet til:
 - Sykefravær
 - Rekruttering
- IKT-området, herunder utfordringer knyttet til:
 - Økende kostnader på IKT-området
 - Gjennomføring av framtidig løsning gjennom IKT-prosjekt/-system for digitalisering av pasientbehandling og arbeidsprosesser i linje og stab/støtte, i samarbeid med Helse Vest IKT
- Inntektssiden, herunder usikkerhet knyttet til:
 - Dekning pensjon
 - Aktivitets-/behandlingskodebaserte inntekter innenfor ISF/DRG psykisk helsevern og somatikk
- Gjennomføringskraft – evne og vilje, herunder:
 - Organisasjonsprosjekt – riktig og effektiv kapasitet og kompetanse i alle roller
 - Gjennomføring av nødvendige endringer og tiltak
- Lokaler for pasientbehandling og administrativ støtte, herunder:
 - Uforutsette kostnader knyttet til vedlikehold og hensiktsmessige lokaler
 - Behov for endringer for å ivareta pasientsikkerhet
 - Behov for å utvikle helsefremmende areal med tanke på ansatte der det er behov for det

Risikofaktorene har sitt utgangspunkt i aktivitet, kvalitet og ansatte. Det betyr også at det foreligger omdømmerisiko. Det vil arbeides med å gjennomføre grundigere risikovurderinger knyttet til flere av de relevante faktorene.

1.4. Helse Vest RHF – premisser – risikovurdering

Styret i Helse Vest RHF legger premissene for bestillingen innenfor det *sørge for ansvar* de har for spesialisthelsetjeneste i regionen, og er vår kontraktsmotpart. Sammen med andre private ideelle sykehus møtte vi Helse Vest RHF den 04.11.19 for en gjennomgang av statsbudsjettet for 2020. I møtet bekreftet Helse Vest at det er utfordringer i rammene også for 2020 som følge av at flere års krav til effektivisering og avbyråkratisering videreføres i 2020, og at nye innstramminger innføres fra 2020, samt andre omlegginger knyttet til nasjonale inntektsfordelinger der Helse Vest taper inntekter til andre regioner. I bestillingsmøte med Helse Vest RHF den 15.01.2020 ble resultat innenfor pasientbehandling for året 2019 gjennomgått, og fokusområder diskutert. Forventet økonomisk resultat for 2019 ble også etterspurt og informert om.

Rammer: For 2020 er deflator (vektet lønns- og prisvekst) satt til 3,1 %. Det pågår et arbeid i Helse Vest RHF i f.t. framtidig dekning av pensjonskostnader.

Det er også viktig å nevne at når Helse Bergen HF samlet sett får reduserte midler for sitt *sørge for ansvar*, så inngår Betanien sykehus AS som en del av det. Tiltaksplaner i regionen innenfor de ulike

enhetene vil også kunne påvirke andre enheter i samme HF-opptaksområde. Dette synliggjør også behovet for et tett samarbeid med Helse Bergen HF innenfor områder der vi kan avhjelpe dem med tanke på aktivitet og fristbrudd/ventetider.

Samlet sett er det derfor behov for starte prosess med innstramminger og prioriteringer i Betanien sykehus AS, for å levere enda bedre tjenester til pasientene.

1.4.1. Satsingsområder

Psykiatri og rus skal fortsatt prioriteres høyere enn somatikk, etter den såkalte gylne regel. Poliklinisk behandling prioriteres framfor overnattinger/sengepostdrift. Dette gjelder både i somatikk og i psykiatri og rus.

I 2020 legges det opp til å styrke tilbudet innen det somatiske området. Egen leder blir ansatt, investeringer gjøres innen røntgen, og det er ønskelig med videreutvikling av arealene innen dagkirurgi. Det siste for å kunne gi rom for økt aktivitet innen dette fagområdet. Når det gjelder psykisk helse må man i 2020 begynne et strategisk arbeide for å posisjonere seg i forhold til framtidige behov.

1.4.2. Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF

Betanien sykehus AS inngår som en del av *sørge for ansvaret* Helse Vest RHF har lagt til Helse Bergen HF. Det betyr at Betanien sykehus AS skal utøve et *sørge for ansvar* sammen med Helse Bergen HF. De økonomiske rammene for dette ansvaret er fordelt fra Helse Vest RHF og effektueres gjennom årlig bestilling.

Samarbeid og samhandling mellom HFet og de private ideelle sykehusene i regionen er viktig og vil forsterkes framover som følge av et samlet *sørge for ansvar* skal ivaretas. Dette kan medføre behov for både prioriteringer og omprioriteringer, noe som også vil kunne ha en budsjettmessig konsekvens. Foreløpig er ingenting konkretisert, men dialogen som pågår med toppledelsen i Helse Bergen HF og øvrige private ideelle sykehus, er en bekreftelse på vårt felles ansvar for og felles finansiering av helsetjenestene. Selv om vår kontraktsmotpart er Helse Vest RHF, blir Bergensregionen sett under ett.

1.4.3. Aktivitet og kvalitet

Gjennom løpende virksomhetsrapportering fanges aktivitets- og kvalitetsnivå opp, slik at avvik kan følges opp og korrigeres. I budsjettsaken forutsettes det at Helse Vest RHF viderefører aktivitetsnivå i 2019 videreføres i 2020. Bestillingsmøte 15.01.2020 bekrefter det, og det kan være muligheter for at psykisk helsevern styrkes ytterligere med friske midler for å styrke behandlerkapasiteten.

Det vises til virksomhetsrapportering pr desember 2019 der aktivitets- og kvalitetsdata framgår.

1.4.4. Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2020

Sykehusdirektør vil, når endelig bestillingsdokument overleveres fra Helse Vest RHF, gjennomføre en mer detaljert risiko- og sårbarhetsanalyse for å avdekke hvilke deler av bestillingen som det kan bli krevende å levere på. Dette gjøres for at vi kan utarbeide og iverksette risikoreduserende tiltak som trykker at vi kommer i mål med leveransen. Dette gjennomføres i første kvartal 2020.

En overordnet risikovurdering i Betanien sykehus AS viser at de største risikofaktorene med konsekvens for sykehusets budsjett og leveranse på bestillingen fra Helse Vest RHF knyttes til:

- Helse Vest RHF legger rammene for drift av spesialisthelsetjenesten i bestillingsdokument som oversendes i mars 2020. I årlig møte med Helse Vest RHF i november ble foreslått statsbudsjett gjennomgått. Det ble gitt informasjon om mulige endringer fra foregående års budsjett. For 2020 var det som tidligere år meldt stramme budsjett. Risikoen ligger i at

Betanien sykehus AS ikke systematisk arbeider med reduksjon av kostnader i hele virksomheten.

- Det er planlagt en styrking av somatikken, dette må ikke gå på bekostning av aktiviteten innen psykisk helse da Helse Vest RHF fortsatt legger opp til større vekst innen psykisk helse sammenlignet med somatikk (Den gylne regel).
- Rekruttering er fortsatt utfordrende, dette gjelder hele sektoren, dette til tross for at rekruttering av spesialsykepleiere og leger kan se ut som å ha løst innenfor deler av virksomheten. Innen dagkirurgisk drift ønsker vi på sikt å avvikle ordningen med leger som jobber i engasjement, mot en ordning der alle leger jobber i faste stillinger. Prosessen er begynt og vi tenker det vil styrke tjeneste, gi bedre forutsigbarhet og mindre sårbarhet.
- Rekrutteringen innenfor spesialister psykisk helse er spesielt utfordrende.
- Medisinsk teknisk utstyr. Mangel på medisinskteknisk kompetanse utgjør en risiko både økonomisk, men ikke minst for pasientsikkerheten. Det jobbes mot løsninger i samarbeid med andre private ideelle institusjoner.
- IKT – det pågår store IKT-program som vil påvirke oss, og som vi må delta i for å være en del av spesialisthelsetjenesten også i framtiden.
- Drift – prosjekter blant annet knyttet til pasientjournal krever bruk av merkantile og behandlerressurser fra klinikken. Sårbar drift er en konsekvens av at det må avses ressurser i prosjekt.
- Avvikling av overlege- og psykologspesialistpermisjoner – gjennomgang av rammene for avvikling og innhold i permisjonstid.
- Utdanning LIS-leger (leger i spesialisering)

1.4.5. Fokusområder sykehusdrift 2020:

Ut ifra dette vil direktør i 2020 ha et særskilt blikk mot følgende områder i Betanien sykehus AS:

- Pasientrettet virksomhet:
 - Følge opp og sikre at alle pakkeforløp innen psykisk helse fungerer innenfor gitte frister
 - Overholde krav om ventetider i spesialisthelsetjenesten, særskilt oppfølging av epikrisetider
 - Ingen fristbrudd
 - Etablere tydelige kvalitet- og pasientsikkerhetsprosjekter
 - Vurdere og følge opp konsekvensene av fakturering av utskrivningsklare pasienter
- Ledelse – ansattperspektivet
 - Innføring av ny organisering – sette ny lederstruktur i drift
 - Implementering og tydeliggjøring av forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom opplæring av ledere
 - De ulike sentrene følger opp samhandlingen mot sine respektive fagområder i Helse Bergen HF – avklare framtidig handlingsrom innen psykisk helse
 - Videreføre og systematisere det arbeidet rettet mot nærvær og redusert fravær
- Økonomi
 - Økonomisk handlingsrom som sikrer framtidig utvikling og investeringer
 - Implementere de nye IKT-løsningene. Spesielt gjelder dette innføringen av GAT som personellstyringssystem.
 - Benchmarking mot andre institusjoner (spesielt innen psykisk helse) da kostnadsnivået ifølge Helse Vest RHF ligger høyere enn hos andre tilsvarende virksomheter

2. Resultatutvikling, budsjett og prioriteringer 2020

Resultatet pr. desember 2019 for Betanien sykehus viser et driftsoverskudd på ca. 13,3 millioner kroner mot et budsjett på 7,5 millioner kroner. Mottatt ekstra pensjonstilskudd utover basisramme er 6,3 millioner kroner, noe som gir et resultat før dette på 7 million kroner. Resultatet for samme

periode i fjor viste et overskudd på 13,5 millioner kroner (inklusive pensjonstilskudd på 6,3 million kroner). Det vises til resultatrapport/virksomhetsrapport for 2019.

Budsjettet for 2020 er utarbeidet på grunnlag av gjennomført og pågående implementering organisasjonsprosjekt. Andel av stabs- og støtteressurser i SBB innenfor økonomi, personal, IKT, kjøkken, renhold og teknisk budsjettmessig er overført til Betanien sykehus AS etter plan. Det er opprettet kompetanse-/oppdragsavtaler mellom Betanien sykehus AS og Stiftelsen Betanien Bergen for kjøp og salg av enkelte tjenester, som følge av at ingen stillinger er delt i stillingsandeler i 2 selskap. Ut fra et kostnads- og ressursdelingsperspektiv er det derfor opprettet slike avtaler for oppgaver av midlertidig karakter og særskilt kompetanse, som kan utnyttes på tvers i konsernet ved behov. Avtalene er inngått mellom direktør i BS AS og adm dir i SBB, til nøktern markedpris.

Det er også gjort en større jobb med å etablere husleieavtaler mellom SBB og BS AS fra 2020, ut fra arealbehov, og prinsipp om huseiers kostnader og leietakers kostnader. Avtalene er etablert ut fra en nøktern markedspris i f.t. geografisk område og type lokaler.

Totalbudsjettet for Betanien sykehus AS fremkommer i tabellen nedenfor. Bakgrunnen for endringer i størrelsen på de ulike kostnadsartene kan tilskrives omorganiseringen, grunnet mindre internomsetning av stabs- og støttetjenester. Av eksterne forhold kan det nevnes at det, ut fra et forsiktighetshensyn, ikke er budsjettet med pensjonstilskudd fra Helse Vest RHF i 2020.

Betanien sykehus:	Regnskap	Regnskap	Budsjett
RESULTAT I 1.000 KR	2018	2019	2020
Inntekter:			
Aktivitet (ISF, HELFO, egenandeler)	46 068	47 886	44 462
Basis tilskudd (årlig bestilling)	185 360	191 701	198 430
Ekstra tilskudd (pensjon mv)	6 490	6 379	-
Leieinntekter	10	44	40
Andre inntekter (prosjekt mv)	931	2 735	22
Sum inntekter	238 859	248 745	242 954
Kostnader:			
Varer m.v.	8 758	9 260	8 555
Personal	161 141	169 426	170 456
Pensjon	20 614	22 757	21 215
Avskrivinger	2 894	2 125	4 191
Andre driftskostn.	31 924	31 818	35 470
Sum kostnader	225 331	235 386	239 887
Driftsresultat	13 528	13 359	3 067

Den desidert viktigste og mest kritiske ressursen i tilbudet til pasienter og brukere er de ansatte. Det er også den ressursen som er mest sårbar og utfordrende å tilpasse behovet. Ressursen utgjør ca 80% av kostnadene. Høyt sykefravær og vikarbruk i deler av virksomheten gjør at kostnadene innenfor dette området er høyere enn ønskelig sett i lys av hva som hadde vært det beste for pasienter og brukere. Vi har følgende utvikling i netto lønnskostnader:

Betanien sykehus	Regnskap		Regnskap		Regnskap		Regnskap		Budsjett
Lønn etter refusjoner	2016	Endring	2017	Endring	2018	Endring	2019	Endring	2020
Lønn til ansatte	91 642	6,0 %	97 133	4,7 %	101 683	-0,8 %	100 861	13,2 %	114 140
Lønn til vikarer	7 172	24,5 %	8 930	-12,1 %	7 851	64,3 %	12 899	-30,0 %	9 027
Overtid	557	33,6 %	744	-24,3 %	563	74,2 %	981	-63,5 %	358
Feriepenger	12 323	7,8 %	13 282	3,1 %	13 688	4,2 %	14 263	3,9 %	14 823
Sum direkte lønn	111 694	7,5 %	120 089	3,1 %	123 785	4,2 %	129 004	7,2 %	138 348
Lønn inkl. feriep. og a.g.a	127 443	7,5 %	137 022	3,1 %	141 239	4,2 %	147 194	7,2 %	157 855
Refusjon syke- og foreldrepenger	-5 974	34,8 %	-8 052	-27,2 %	-5 862	-4,7 %	-5 584	-56,8 %	-2 413
Lønn etter refusjoner	121 469	6,2 %	128 970	5,0 %	135 377	4,6 %	141 610	9,8 %	155 442
Endring			7501 økning		6407 økning		6233 økning		13833 økning

Effekt av overføring av ansatte fra stab og støtte i stiftelsen fra 2020 utgjør ca 7 million kroner. Tidligere år er disse kostnadene internbelastet sykehuset som kjøp av tjenester.

Det budsjetterte resultatet forutsetter at de påpekte risikoområdene blir håndtert på en god måte, samt at alle økonomiske tiltak som er foreslått gjennomført blir gjennomført fullt ut. Basert på historisk utvikling med tilhørende åpningsbalanse for Betanien sykehus AS, blir det viktig å styrke og utvikle den pasientrettede ressursbruken i fortsettelsen. Dette gjenspeiles i resultatkravet for Betanien sykehus AS for 2020.

I arbeidet med endrings- og omstillingstiltak er det viktig at vi har et overordnet blikk på de økonomiske effektene slik at innsparinger innen et område ikke medfører økte kostnader totalt sett. Fremtidige endringstiltak må vurderes slik at ressursbruken blir målrettet, helhetlig og effektiv.

I 2019 har overgang til deler av MOT-porteføljen i Helse Vest IKT resultert i høyere prosjektkostnader enn ellers. Dette er en tilpasning til de eksterne krav som settes i spesialisthelsetjenesten knyttet til elektronisk samhandling og flyt. Utfordringen ligger nå i å ta ut effekter av dette i egne ressurser, pasientsikkerhet, samt effektivisering av arbeidsflyt.

I sykehuset blir det vesentlig å stabilisere kostnadsutviklingen og sikre at sykehusdriften setter i gang tiltak for å få et større handlingsrom for å møte kravene fra Helse Vest RHF. Dette må gjøres med tanke på økt aktivitets- og effektiviseringsgrad, nye oppgaver innenfor samme økonomiske rammer, og krav om kostbare teknologiske investeringer som må på plass for å sikre like helsetjenester til befolkningen i nedslagsfeltet.

Sykefravært er for høyt. For å nå målsettinger i 2020 må det jobbes aktivt med nærvær for å redusere sykefraværet. Det å jobbe systematisk for et helsefremmende arbeidsmiljø, både med tanke på areal og psykososialt, er vesentlig i forhold til å levere på pasientsikkerhet, aktivitet, kvalitet, og ikke minst, økonomi.

Den organisatoriske avklaringen som skjer med virkning fra 2020 med tydeliggjøring av roller, ressurser og ansvar, blant annet for å utnytte ressursene på en best mulig måte, vil skape grunnlag for utvikling, vekst og god drift. Innføring, opplæring og bruk av IKT-baserte system for å strømlinjeforme og effektivisere arbeidsprosessene er en del av grunnlaget for suksess. God, kompetent ledelse og prosjektgjennomføring er en viktig premiss i arbeidet.

Fra 2020 fortsetter sykehusdriften i nyetablert aksjeselskap, både for å ta del i utviklingen innenfor spesialisthelsetjenesten, samt å etterkomme signal fra Helse Vest RHF. Midler tilført driften fra Helse Vest RHF skal brukes til formålet. Det betyr at fra 2020 skal sykehusets resultat sikre leveranser, samt utvikling innenfor området formålet er ment å dekke. Det betyr at det må arbeides strategisk i forhold til riktig bruk av midler for å komme pasientene til gode, både på kort og lengre sikt. Den positive historiske utviklingen må ikke skape rom for unødvendige kostnadspådrag og slark i organisasjonen. Ledelsen og styret i Betanien sykehus AS får ansvar for å følge opp effektiv og riktig bruk av ressurser, i tillegg til å påse at lover og regler blir fulgt, og at det etableres god intern kontroll og virksomhetsstyring i selskapet.

Rammebetingelsene knyttet til til basistilskudd og ISF er avgjørende for framtidig drift og tilpasning til bestillingen fra Helse Vest RHF. For 2020 er deflatoren satt til 3,1 %, samtidig som det er satt krav til 0,5 % avbyråkratisering og effektivisering. ISF-satsen øker med 1,4 % til 45.808 kroner for somatikk og 3.180 kroner for psykisk helsevern.

2.1.1. Betanien sykehus – prioriteringer

Gjennom arbeidet med budsjettet er det gjort vurderinger av endringer i pasienttilbudet. Dette gjøres for å sikre at det er samsvar mellom tilgjengelige personell og øvrige ressurser, samt tilstrekkelige økonomiske midler til å iverksette eventuelle nye tilbud innenfor de rammer vi har til rådighet. Nedenfor følger en gjennomgang av videreføringer, endringer og prioriteringer i tilbudet i 2020 med mulige budsjettmessige utfordringer.

2.1.2. Psykisk helsevern

Fra 2020 blir psykisk helsevern en samlet enhet, der alle deler av sykehusets psykiatritilbud inngår. Overordnet holdes antall stillinger på samme nivå som i 2019. Kompetanse og sammensetning har endret seg noe (flere spesialister fører til høyere lønnskostnader med samme antall medarbeidere). Etablerte tilbud kvalitetssikres, forbedres og videreføres inn i 2020.

Endringer og ressursutfordrende områder for Betanien DPS – 2020:

I hovedsak videreføres nåværende drift og tilbud i 2020. Det er ikke planlagt nye tilbud så lang. SOFA som ble etablert i 2017 er ikke aktivt i dag.

2.1.3. Somatikk

Fra 2020 blir somatikk en samlet enhet, der dagkirurgi, laboratoriet og røntgen inngår. Stillinger og aktivitet videreføres i 2020, i tillegg til nyopprettet stilling som enhetsleder.

Dagkirurgisk avdeling opprettholder samme drift som i 2019, med noe justering på bemanningssiden. Samarbeidsmøter med Helse Bergen HF på kirurgisk side er etablert og samarbeidet styrkes. Dagkirurgisk avdeling har ansatt faste generellkirurger og vurderer om de bør ansette tre gynekologer i fast stilling.

Laboratoriet og røntgenavdelingen viderefører samme aktivitet som i 2019, men det er ønskelig med noe økning innen begge områder. Tettere samarbeid med fagmiljøene på Haukeland Universitetssykehus er etablert og avtaler er etablert.

2.1.4. Betanien sykehus – tiltaksplan

Det er generelt behov for å kutte kostnader og ha økt fokus på nøkternhet for å skape rom for utvikling, herunder økte IKT-kostnader. Når årslønnsvekst (antall årsverk, type årsverk, lønnsoppgjør, lønnsglidning) øker mer enn tilskuddsvekst vil det bli en utfordring over tid. Det er en målsetting at pasientrettede og administrative prosesser skal koste minst mulig ved at det er størst mulig elektronisk og sikker flyt. Økt kvalitet gir økt effektivitet, bedre kontroll og lavere kostnader. Sykehuset er utfordret på tiltak i 2019 og 2020 som kan være med å sikre og utvikle driften.

3. Åpningsbalanse 01.01.2020 og bærekraftanalyse

3.1 Åpningsbalanse 01.01.2020

Åpningsbalansen for Betanien sykehus AS 01.01.2020 representerer en overføring av verdier, rettigheter og forpliktelser som gjelder fra perioden hvor SBB har utført oppdrag på vegne av Helse Vest RHF, d.v.s fra 01.01.2002 – 31.12.2019. Denne virksomhetsoverdragelsen medfører at opptjent egenkapital blir overført til Betanien sykehus AS, da midlene har vært og er bestemt for spesialisthelsetjenesteformål. Prosess med virksomhetsoverdragelse har vært gjennomført med ekstern bistand fra Deloitte og PWC.

Verdivurderingen gjort sammen med Deloitte er vurdert av PWC. Prognostisert åpningsbalanse slik den framkommer i rapport fra Deloitte er behandlet i styrende organ internt og av ansvarlig revisor i

PWC. Det vil naturlig nok bli enkelte estimatavvik mellom en prognostisert balanse og den faktiske balansen etter at årsregnskap for 2019 er avlagt. Det vil skje en avregning mellom SBB og BS AS med mellomværende i f.m. åpningsbalansen.

Uansett vil åpningsbalansen for BS AS etter virksomhetsoverdragelse medføre en god start for den videre drift, gjennom en stor kontantbeholdning og regnskapsføring av hele pensjonsforpliktelsen slik denne framkommer i aktuarberegninger fra KLP.

Tabell nedenfor viser åpningsbalanse estimert i samarbeid med Deloitte (side 6 i rapporten):

Betanien sykehus - Estimert åpningsbalanse					
NOKm	Note	IB 2019	UB 2019	Endringer	IB 2020
Medisinsk teknisk utstyr		5.9	4.6	-	4.6
IKT		-	-	-	-
Biler		1.1	0.8	-	0.8
Anleggsmidler under utførelse (CT og lab)		-	2.5	-	2.5
KLP - egenkapitaltilskudd	1	-	-	10.6	10.6
Anleggsmidler		7.0	7.9	10.6	18.5
Kundefordringer		1.6	1.5	-	1.5
Opptjente inntekter og fordringer Helse Vest		3.3	4.1	-	4.1
Forskuddsbetalte kostnader		0.3	0.0	-	0.0
Restanse NAV		1.1	1.0	-	1.0
Mva		0.9	0.8	-	0.8
Mellomværende SBB, BRS (bokført)		19.3	21.8	-	21.8
Restkrav SBB (residual)		31.5	3.1	-	3.1
Kasse		0.0	0.0	-	0.0
Bankinnskudd		25.5	35.0	-	35.0
Rentefond		-	30.4	-	30.4
Omløpsmidler		83.5	97.7	-	97.7
Eiendeler		90.5	105.6	10.6	116.2
Opptjent egenkapital		62.9	62.9	-	62.9
Overført resultat		-	16.0	-	16.0
Udekket pensjonsforpliktelse BS		-	-	(79.1)	(79.1)
Udekket pensjonsforpliktelse SBB (55%)	3	-	-	-	-
KLP - egenkapitaltilskudd		-	-	10.6	10.6
Egenkapital	4	62.9	78.9	(68.5)	10.4
Pensjonsforpliktelser	2	(3.6)	(5.6)	79.1	73.4
Annen langsiktig gjeld		5.4	5.4	-	5.4
Langsiktig gjeld		1.8	(0.3)	79.1	78.8
Leverandørgjeld		2.3	2.5	-	2.5
Forskuddstrekk		5.2	5.6	-	5.6
Arbeidsgiveravgift		5.2	5.2	-	5.2
Feriepenger		13.1	13.7	-	13.7
Kortsiktig gjeld		25.8	27.0	-	27.0
Egenkapital og gjeld		90.5	105.6	10.6	116.2
Netto		-	0.0	-	(0.00)

Kilde: "Åpningsbalanse- med pensjonsforpl 1 1 20 rev 06 08 19.xlsx mottatt 17.12.19"

Verdsettelse av Betanien sykehus - 19. desember 2019

Bakgrunn

- Stiftelsen Betanien Bergen er i en omorganiseringsprosess som innebærer at sykehusdriften skal overføres til et nystiftet aksjeselskap; Betanien sykehus AS. Aksjeselskapet skal være heleid (datterselskap) av stiftelsen.
- Omdannelse av sykehusdriften til aksjeselskap medfører ingen endring av risiko og kontroll for Stiftelsen, slik at det er forutsatt regnskapsmessig kontinuitet (kontinuitetsgjennomskjæring) for tingsinnskuddet. Dette er også diskutert/avklart med Stiftelsens revisor.
- En utfordring for bekreftelse av netto innskutt egenkapital er virksomhetens pensjonsforpliktelse, der en i dag benytter korridor-metoden. Det er derfor avgjort at en per 1. januar gjør en prinsippendring på pensjon for Betanien sykehus der en går vekk fra korridormetoden og balansefører forpliktelsen til virkelig verdi.

Kommentarer til estimert åpningsbalanse

Estimert åpningsbalanse per 1. januar 2020 for Betanien sykehus AS er basert på estimert regnskap/balanse per 31.12.19 med følgende korreksjoner:

1. Egenkapitalinnskudd i KLP som tidligere har vært kostnadsført balanseføres (korreksjon av tidligere års regnskap). Beløpsmessig er dette estimert til å utgjøre NOKm 10,6.
2. Netto pensjonsforpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi. Prinsippendringen medfører at ikke resultatførte aktuarielle tap (korridoren) elimineres, noe som øker balanseført forpliktelse med NOKm 79,1.
3. Netto egenkapitalendringer som følge av 1 og 2 utgjør NOKm -68,5, noe som medfører at tidlige opptjente overskudd fra sykehusdriften er «bundet» opp i pensjonsforpliktelsen.
4. Estimert bokført egenkapital etter innarbeidelse av EK-innskudd og pensjonsforpliktelse utgjør NOKm 10,4.

6

Basert på bokførte og estimerte verdier pr 31.12.19 og foreløpig resultat for Betanien sykehus i 2019 pr 28.01.2020 har vi p.t. en åpningsbalanse 01.01.2020 for Betanien sykehus AS som viser en egenkapital på 8,4 million kroner.

Da er hele den udekkede pensjonsforpliktelsen tatt inn. Dette er en prinsippendring i f.t. tidligere år, og er ført inn i kolonnen for endring nedenfor. Det samme gjelder balanseføring av tidligere kostnadsført egenkapitaltilskudd KLP.

I samarbeid med vår revisor vil det etableres og bekreftes en endelig åpningsbalanse når de siste endringene er på plass, og regnskapet for 2019 er fastsatt.

Balansen nedenfor viser status pr 26.01.2020. Enkelte mindre justeringer gjenstår.

Betanien sykehus:				
Balanse i million kroner:	IB 2019	UB 2019	Endringer	IB 2020
EIENDELER:				
Medisinsk teknisk utstyr	5,9	4,6		4,6
Biler	1,1	0,8		0,8
Anlegg under utførelse (CT, lab., nødstrøm)		3,2		3,2
KLP - egenkapitaltilskudd			10,6	10,6
Sum anleggsmidler	7,0	8,6	10,6	19,2
Kundefordringer	1,6	1,6		1,6
Opptjente inntekter Helse Vest	3,3	5,3		5,3
Forskuddsbetalte kostnader	0,3	0,1		0,1
Restanse NAV	1,1	0,9		0,9
Mva	0,9	0,8		0,8
Mellomværende SBB, BRS (bokført)	19,3	20,2		20,2
Restkrav SBB (residual)	31,5	2,8		2,8
Kasse	0,0	0,0		0,0
Bankinnskudd	25,5	31,8		31,8
Rentefond		30,4		30,4
Sum omløpsmidler	83,5	94,0	-	94,0
Sum eiendeler	90,5	102,6	10,6	113,2
EGENKAPITAL OG GJELD:				
Opptjent egenkapital	62,9	62,9		62,9
Overført resultat 2019		13,9		13,9
Udekket pensjonsforpliktelse		-	79,1 -	79,1
KLP - egenkapitaltilskudd			10,6	10,6
Sum egenkapital	62,9	76,8 -	68,5	8,3
Pensjonsforpliktelser	-	3,6 -	5,6	79,1
Annen langsiktig gjeld		5,4	4,9	-
Sum langsiktig gjeld	1,8 -	0,7	79,1	78,3
Leverandørgjeld	2,3	2,3	-	2,3
Forskuddstrekk	5,2	5,7	-	5,7
Arbeidsgiveravgift	5,2	5,1	-	5,1
Feriepenger	13,1	13,4	-	13,4
Sum kortsiktig gjeld	25,8	26,6	-	26,6
Sum gjeld	27,6	25,8	79,1	104,9
Sum egenkapital og gjeld	90,5	102,6	10,6	113,2
Netto	-	-	0,0	-

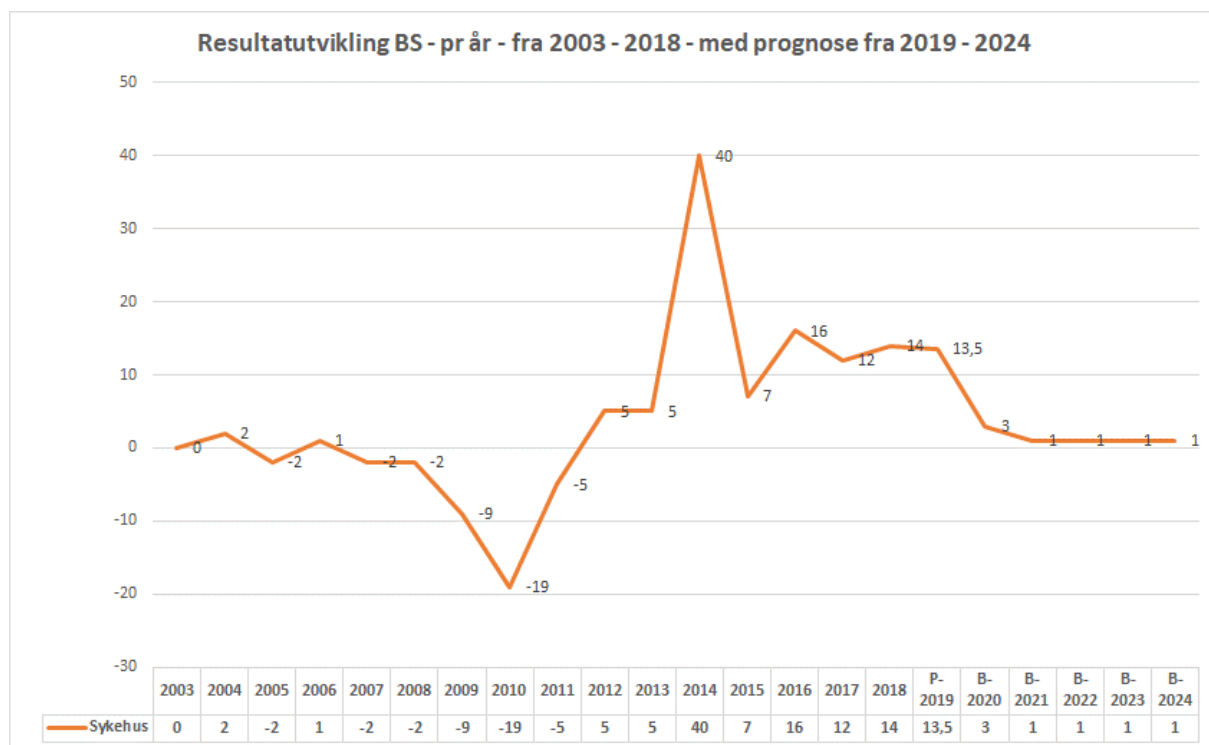
3.1 Bærekraftanalyse

Åpningsbalansen gir et godt startgrunnlag for gode tjenester og bærekraft videre for BS AS. Bærekraftsanalyse er simulering av kjente, fremtidige endringer på inntekter og kostnader for å simulere fremtidig resultatutvikling og analysere foretakets fremtidige økonomiske bæreevne. Det vil være behov for å utarbeide bærekraftsanalyse både på kort og lang sikt, som også tar for seg makroforhold i samfunnet. Rammebetingelser settes i stor grad av Helse Vest RHF, og de premisser de legger for den videre driften.

Premisser for bærekraftsanalyse på kort sikt er:

- at årlige inntekter fra Helse Vest RHF står fast
- at det utarbeides vedlikeholds- og oppgraderingsplaner på utstyr og lokaler
- investeringsplaner med økte avskrivningskostnader
- virksomhets- og driftsplaner med økonomisk bærekraft
- strukturelle grep med spissing og profesjonalisering av alle tjenester
- rekruttering og kompetanseutvikling

Resultatutvikling i sykehusdriften fra 2002, med prognose fram til 2024 har lagt til grunn lavere resultatgrad. Dette henger sammen med behov for reinvesteringer og vedlikehold av utstyr og i lokaler, samt oppfyllelse av pasientformål med midler tilført spesialisthelsetjenesten.

Dette vises i resultat for perioden 2020-2024. Historisk har de største fluktuasjonene i resultatet vært som følge av planendringer pensjon (2010 og 2014). Underskudd i sykehusdriften i perioden 2005-2011 skyldes i stor grad kostnadsføringer i forbindelse med utbyggingsprosjekt psykiatri.

Sykehuset har et akkumulert resultat på 62,9 millioner kroner i perioden 2002-2018. For 2019 er foreløpig resultat på 13,9 millioner kroner etter finans. Totalt 76,8 millioner kroner i perioden 2002-2019 vil da inngå i åpningsbalansen til Betanien sykehus AS 01.01.2020.

4. Investeringer

4.1. Investeringsramme

Betanien sykehus har som del Stiftelsen Betanien Bergen tidligere år fremmet en investeringsramme for styret, der administrerende direktør ble gitt fullmakt til å disponere denne innenfor det som var nødvendig og innenfor fastsatt resultatkrav. Enkelte poster i investeringsrammene ble grunnet størrelse, betydning eller manglende dekning i resultatkravet, fremmet som egne saker for styret i budsjettåret.

Det er naturlig at styret i Betanien sykehus AS i fortsettelsen foretar en avklaring av nye investeringsprosjekt, og at igangsatte og godkjente prosjekt i 2019 sluttføres. Dette gjelder investering i ny CT og gjennomlysningslab, der kontrakt og anskaffelse ble effektuert høsten 2019, men leveransene ble gjort januar 2020.

4.2. Investeringsdisponering

Det vil søkes nærmere avklaringer utover i 2020 av behov og prioritering blant innmeldte investeringsbehov. Avskrivninger på Betanien sykehus AS har hensyntatt kostnadsdekning for aktiverbare investeringer. I tillegg er vedlikeholdskostnader og andre kostnader tilpasset innmeldte investeringsbehov i vesentlig grad.

4.3. Foreløpig investeringsramme

Innmeldte investeringsbehov fra Betanien sykehus AS framgår av tabellen nedenfor. En del av summen er overført fra tidligere år. De største postene er som følge av utviklingen innenfor radiologi og behovet for å gi framtidsrettede tjenester godkjent og realisert i overgangen mellom 2019 og 2020, og derfor ikke tatt med i investeringsrammen nedenfor. Disse investeringene beløpet seg til 6 million kroner for ny CT fra Siemens Healthcare og 4,6 million kroner for gjennomlysningslab fra GE Healthcare. Det er inngått innbytte-/salgsavtale for gammel CT med Siemens på 0,75 million kroner.

Grunnet økonomisk situasjon, behov for bedre kartlegging og prioritering, med fokus på konsekvenser for pasienter, ansatte og økonomi, må det arbeides mer langsiktig med behovskartlegging og prioritering, og settes inn i et langtidsbudsjett for investeringer.

INVESTERINGSBUDSJETT BETANIEN SYKEHUS

Investeringsbudsjett 2020

Investeringsbehov (over kr 100.000) :

Psykatri	På vent	Ja
Terapistoler, inventar, senger, utstyr	290 000	
Sum psykiatri	290 000	-
Somatikk		
<u>Lab.- og røntgensenter (LRS)</u>	På vent	Ja
Nytt PACS og Syngo Via postprosesseringsverktøy	315 000	
Oppgradering MR	150 000	
<u>Dagkirurgisk senter (DKS)</u>	På vent	Ja
Lapraskopi rack inkl. insuflator og monitor	450 000	
Tcer - brikke, surgmater, hysteroflowpumpe	240 000	
Containere, operasjonsbrikker	200 000	
Utskiftning instrument	300 000	
Sum somatikk	1 655 000	-
Felles	På vent	Ja
Lisenser, utstyr og prosjekt MOT, telefoni mv	1 000 000	
Ramme - til disposisjon for andre tiltak	1 000 000	
Sum	2 000 000	-
	På vent	Ja
Sum investeringsramme (over kr 50.000)	3 945 000	-

Investeringsbehov (under kr 100.000) :

Diverse løpende tiltak og utbedringsbehov:		
Psykatri	500 000	
Somatikk	500 000	
Ramme - til disposisjon for andre tiltak		
Sum investeringsbehov (under kr 50.000)	1 000 000	-

Investeringsbudsjett 2020

Investeringsbehov (over kr 100.000) :	3 945 000	-
Investeringsbehov (under kr 100.000) :	1 000 000	-
Sum investeringsbudsjett 2020	4 945 000	-

Det vil alltid være behov for prioritering av kost / nytte ved gjennomføring av nødvendige og ønskelige vedlikeholdsinvesteringer, oppgraderinger og nyinvesteringer. Innmeldte investeringsbehov vil derfor vurderes og prioriteres i forhold til behov, krav og økonomi.

5. Likviditetsbudsjett

Forventet positiv kontantstrøm fra driften i 2020 er på 2,2 millioner kroner basert på budsjettforutsetninger. Den likvide situasjonen er svært god.

Selv om positive kontantstrømmer fra den operative driften gir handlefrihet vil ikke midler brukes til investeringer og vedlikehold dersom det ikke kan vises til positive effekt på inntjening, eller det er nødvendig ut fra hensyn til pasienter eller ansatte. Det vises igjen i tilbakeholdt investeringsbehov på 5 millioner kroner. Avdrag lån følger plan, og ved utgangen av 2020 er det ett lån igjen som er satt til å betjene lån tatt opp i 2008 til finansiering av BUP-bygg. Dette lånet blir dekket gjennom kapitaltilskudd fra Helse Vest RHF.

Likviditetsbudsjett 2020 (hele 1.000 kr)	
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter:	
Budsjettert resultat (etter finansposter)	3 067
Ordinære avskrivninger	4 191
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	7 258
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter:	
Innbetaling ved salg	-
Investeringsbudsjett 2020	-5 000
Tilbakeholdt	
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 000
Kontantstrøm ved finansieringsaktiviteter:	
Innbetaling ved opptak av ny langsiktig gjeld	-
Avdrag lån	-
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-
A+B+C = Netto endringer i kontanter 2020	2 258
Likviditet IB 01.01.2020 (anslag)	85 000
Likviditet UB 31.12.2020	87 258
Trekkramme (kassekreditt)	-
Reserve	87 258